

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIII. — Izdan in razposlan dne 24. junija 1874.

92.

Postava od 30. aprila 1874,

da se precej izdela poteza Falknovsko-Krasliška Buštegadske železnocestne družbe.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen V.

Vladi se daje oblast, v ta namen, da se precej naredí železnica od Falknova do češko-saske meje pri Kraslici, skleniti s Buštegadsko železnocestno družbo priloženi dogovor, toda samo pod uvetom, da družba za dostanje v členu I dogovora ustanovljenega roka dovršitve dá primerno varnost.

Člen II.

Zvršiti to postavo naroča se ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 30. aprila 1874.

(L. S.) Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

N a č r t.

Dogovor, sklenen dne

med

c. kr. državno upravo in upravnim svetovalstvom priv. Bušteggradske železnocestne družbe o državni ponapredščini za izvedbo namenjene železnice Falknovsko-Krasliške.

Dogovor, kateri se je na podlogi postave od vsled najvišje odloke od med c. kr. finančnim in trgovinskim ministerstvom zastopajočim državno blagajnico z ene strani in upravnim svetovalstvom priv. Bušteggradske železnocestne družbe z druge strani, o brzim početku dela za železnico od Falknova do Kraslice na sasko-češki meji ukrenil tako le:

I.

C. kr. finančno ministerstvo se zavezuje, da hoče priv. Bušteggradski železnocestni družbi, — ako bode treba na primerno zavarovanje, — v ta namen, da se poteza od Falknova do češko-saske meje pri Kraslici precej delati začne in dodela, med dobo za delo določeno, katera po domembi v zapisniku od 12. novembra 1873 seza do konec oktobra 1875, brezobrestne ponapredščine vsega do enega milijona petsto tisoč goldinarjev avstrijske veljave v bankovcih dati in za tirjatve odtod izvirajoče v plačilo vzeti po polni imenski vrednosti delnice (akcije) imenovane družbe, katere se z belegom lit. B vnovič izdadó.

Prejete ponapredščine je z delnicami odriniti brž, kakor se te izdadó, a naj pozneje takrat, ko se začne vožnja po liniji Falknovsko-Krasliški.

Od ponapredščin, odrinenih z delnicami, bode družba, počenši od dne začete vožnje po kosu od Falknova do saske meje do 31. decembra 1875 plačevala obresti po pet od sto; od 1. januarja 1876 začne se prejem dividende od teh delnic.

II.

Gotove ponapredščine, ki jih c. kr. finančno ministerstvo po členu I tega dogovora dodeljuje, bodo se vselej po meri potrebščinskega preudarka, ki ga družba med 20. in zadnjim dnem vsacega meseca c. kr. trgovinskemu ministerstvu za prihodnji mesec podá in prav obrazloží, po c. kr. Praški deželni glavni blagajnici izročile na neštempljano prejemno potrdilo zastopnikom imenovane družbe, ki svojo pravico do tega veljavno izkažejo, v zneskih popolnoma potrebi ustrezajočih.

III.

Nasproti se zavezuje družba s svoje strani, da hoče:

- a) pripraviti vse, kar je treba, da se politična obhoja poteze Falknovsko-Krasliške more brez odloga začeti, podrobne črteže dotične najpozneje v dveh

mesecih po dovršeni politični obhoji predložiti, zadnjič za mesec dni dalje podnesti tudi načrt v podrobnosti gledé kosa od Kraslice do češko-saske meje;

- b) v tem slučaju ako bi se poteza vsa ali po nekem delu ne delala na svojo roko, temuč delo oddalo podjetnikom, dotične pogodbe za delo in za nabavo potrebne robe in dotične uvetovnike v načrtu in druge priloge o pravem času predložiti c. kr. trgovinskemu ministerstvu v odobrenje ter narediti tako, da se z dotičnimi deli najpozneje v osmih dneh po prejetem odobrenji tudi res začne;
- c) skrbeti za to in po vsi moči truditi se, da se predrugačba pravil priv. Buštegradske železnocestne družbe, potrebna zaradi emisije delnic v členu I ukrenene, zadnji čas do konec meseca maja vresniči.

IV.

Državni upravi se za ponapredščine, ki jih ona dá po členu I, dopušča na vse stavbe Falknovsko-Krasliške poteze, in na vso za delanje te železnice spravljeno robo prva in izločilna zastavna pravica s predstvom pred vsemi iz katerega koli imena izvirajočimi terjatvami, dokler družba ne izkaže, da je nabavila denarjev potrebnih za dovršbo poteze Falknovsko-Krasliške.

V.

V zavarovanje posebnih interesov, ki državni upravi nastanejo odtod, da je ponapredščine v tem dogovoru ukrenene dala, dopušča družba državni upravi pravico, po državnih v ta namen postavljenih organih kakor se ji bode zdelo primerno in s porabo sredstev k imenovanemu namenu gotovo vedočih neposredstveno čuti nad tem, da se denarji, ki jih državna uprava podeli v delo in opravo železnice Falknovsko-Krasliške, res in primerno za napravo te železnice in za nje kretnjo ali službo uporabijo.

Troške tega posebnega nadzora povrne delničarska družba z vsoto, katero ustanovi c. kr. trgovinsko ministerstvo.

VI.

Cesarski komisar, ki se postavi pri ti družbi, bode dotle, dokler se gotove ponapredščine ne odrinejo z delnicami lit. B, imel pravico, ustavljati ne samo take sklepe upravnega svetovalstva, kateri se ne ujemajo z najvišjim dopustilom, s potrjenimi družbenimi pravili in splošnimi postavnimi ravnili in ukazili od gosposke prejetimi, temuč tudi naredbe družbenega upravitva, ki se mu zdé vprek državnim finančnim interesom iz tega dogovora posebej izvirajočim; toda njegova dolžnost bode na to precej obrniti se na c. kr. trgovinsko ministerstvo, da ono ukrene razsodilo, ki pride brez odloga ter naj bode družbo vezalo.

VII.

Izrekoma se ustanavlja, da se dolžnost, opravljati plačila od državne uprave tukaj zagotovljena ne začne prej, nego bode po politični obhoji konstatirano, da je mogoče, delanja zdajci lotiti se.

Pričujoči dogovor bodi ničen in neveljaven, ako družba — kolikor bode na njej — ne dostane rokov v členu III postavljenih.

V takem slučaju ima družba dolžnost, nemudoma povrniti državnemu zakladu že prejete ponapredščine in pa obresti po pet od sto. Priv. Bušteggradski železnocestni družbi se izroči uradno vidimiran prepis tega dogovora, in tako tudi zapisnika od 13. novembra 1873 in ukrenenih splošnih uvetov.

93.

Dogovor od Praga, 3. junija Dunaj, 8. junija 1874,

med c. kr. državno upravo in upravnim svetovalstvom priv. Bušteggradske železnocestne družbe o državni ponapredščini za izvedbo namenjene železnice Falknovsko-Krasliške.

Dogovor, kateri se je na podlogi postave od 30. aprila 1874 (Drž. zak. št. 92) vsled najvišje odloke od 30. aprila 1874 med c. kr. finančnim in trgovinskim ministerstvom zastopajočim državno blagajnico z ene strani in upravnim svetovalstvom priv. Bušteggradske železnocestne družbe z druge strani, o brzim početku dela za železnico od Falknova do Kraslice na sasko-češki meji ukrenil tako le:

I.

C. kr. finančno ministerstvo se zavezuje, da hoče priv. Bušteggradski železnocestni družbi, — ako bode treba na primerno zavarovanje, — v ta namen, da se poteza od Falknova do češko-saske meje pri Kraslici precej delati začne in dodela, med dobo za delo določeno, katera po domembi v zapisniku od 12. novembra 1873 seza do konec oktobra 1875, brezobrestne ponapredščine vsega do enega milijona petsto tisoč goldinarjev avstrijske veljave v bankovcih dati in za tirjatve odtod izvirajoče v plačilo vzeti po polni imenski vrednosti delnice (akcije) imenovane družbe, katere se z belegom lit. B vnovič izdadó.

Prejete ponapredščine je z delnicami odriniti brž, kakor se te izdadó, a naj pozneje takrat, ko se začne vožnja po liniji Falknovsko-Krasliški.

Od ponapredščin, odrinenih z delnicami, bode družba, počenši od dne začete vožnje po kosu od Falknova do saske meje do 31. decembra 1875 plačevala obresti po pet od sto; od 1. januarja 1876 začne se prejem dividende od teh delnic.

II.

Gotove ponapredščine, ki jih c. kr. finančno ministerstvo po členu I tega dogovora dodeljuje, bodo se vselej po meri potreščinskega preudarka, ki ga družba med 20. in zadnjim dnem vsacega meseca c. kr. trgovinskemu ministerstvu za prihodnji mesec podá in prav obrazloží, po c. kr. Praški deželni glavni blagajnici izročile na neštempljano prejemno potrdilo zastopnikom imenovane družbe, ki svojo pravico do tega veljavno izkažejo, v zneskih popolnoma potrebi ustrezajočih.

III.

Nasproti se zavezuje družba s svoje strani, da hoče:

- a) pripraviti vse, kar je treba, da se politična obhoja poteze Falknovsko Krasliške more brez odloga začeti, podrobne črteže dotične najpozneje v dveh mesecih po dovršeni politični obhoji predložiti, zadnjič za mesec dni dalje podnesti tudi načrt v podrobnosti gledé kosa od Kraslice do češko-saske meje;
- b) v tem slučaju ako bi se poteza vsa ali po nekem delu ne delala na svojo roko, temuč delo oddalo podjetnikom, dotične pogodbe za delo in za nabavo potrebne robe in dotične uvetovnike v načrtu in druge priloge o pravem času predložiti c. kr. trgovinskemu ministerstvu v odobrenje ter narediti tako, da se z dotičnimi deli najpozneje v osmih dneh po prejetem odobrenji tudi res začne;
- c) skrbeti za to in po vsi moči truditi se, da se predružačba pravil priv. Buštegradske železnice družbe, potrebna zaradi emisije delnic v členu I ukrenene, zadnji čas do konec meseca maja vresniči.

IV.

Državni upravi se za ponapredščine, ki jih ona dá po členu I, dopušča na vse stavbe Falknovsko-Krasliške poteze, in na vso za delanje te železnice spravljeno robo prva in izločilna zastavna pravica s predstvom pred vsemi iz katerega koli imena izvirajočimi terjatvami, dokler družba ne izkaže, da je nabavila denarjev potrebnih za dovršbo poteze Falknovsko-Krasliške.

V.

V zavarovanje posebnih interesov, ki državni upravi nastanejo odtod, da je ponapredščine v tem dogovoru ukrenene dala, dopušča družba državni upravi pravico, po državnih v ta namen postavljenih organih kakor se ji bode zdelo primerno in s porabo sredstev k imenovanemu namenu gotovo vedočih neposredstveno čuti nad tem, da se denarji, ki jih državna uprava podeli v delo in opravo železnice Falknovsko-Krasliške, res in primerno za napravo te železnice in za nje kretnjo ali službo uporabijo.

Troške tega posebnega nadzora povrne delničarska družba z vsoto, katero ustanovi c. kr. trgovinsko ministerstvo.

VI.

Cesarski komisar, ki se postavi pri ti družbi, bode dotle, dokler se gotove ponapredščine ne odrinejo z delnicami lit. B, imel pravico, ustavljati ne samo take sklepe upravnega svetovalstva, kateri se ne ujemajo z najvišjim dopustilom, s potrjenimi družbenimi pravili in splošnimi postavnimi ravnili in ukazili od gosposke prejetimi, temuč tudi naredbe družbenega upravitva, ki se mu zdé vprek državnim finančnim interesom iz tega dogovora posebej izvirajočim; toda njegova dolžnost bode na to precej obrniti se na c. kr. trgovinsko ministerstvo, da ono ukrene razsodilo, ki pride brez odloga ter naj bode družbo vezalo.

VII.

Izrekoma se ustanavlja, da se dolžnost, opravljati plačila od državne uprave tukaj zagotovljenih ne začne prej, nego bode po politični obhoji konstatirano, da je mogoče delanja zdajci lotiti se.

Pričujoči dogovor bodi ničen in neveljaven, ako družba — kolikor bode na njej — ne dostane rokov v členu III postavljenih.

V takem slučaju ima družba dolžnost, nemudoma povrniti državnemu zakladu že prejete ponapredščine in pa obresti po pet od sto. Priv. Bušegradski železnocestni družbi se izroči uradno vidimiran prepis tega dogovora, in tako tudi zapisnika od 13. novembra 1873 in ukrenenih splošnih uvetov.

Na Dunaji, dne 8. junija 1874.

(L. S.) **Banhans** s. r.

Pretis s. r.

Izključ. priv. Bušegradska železnica:

Dr. I. Tragy s. r.

Gustav Pilz s. r.

94.

Ukaz ministerstev za pravosodje in finance in vrhovnega računišča od 7. junija 1874,

s katerim se določbe §§. 6, 24, 26, 27, 28, 29 in 57 v navodilu za Dunajski civilnosodni hranilni (depozitni) urad predrugačujejo.

Ministerstvi za pravosodje in finance in vrhovno računišče spoznavajo za dobro z ozirom na to, da se je Dunajskemu civilnosodnemu hranilnemu uradu mesto namestnega ravnatelja (vicedirektorja) na novo sistemiziralo, določbe §§. 6, 24, 26, 27, 28, 29 in 57 navodila za Dunajsko civilnosodni hranilni urad z ministerskim ukazom od 17. julija 1859 (Drž. zak. št. 144) vvedenega, kolikor se te določbe tičejo področja in zaveze hranilno-uradovnega ravnatelja, izpremeniti takó, da se vsa uradna dejanja, katera je pri polaganji hranila po dozdanjem navodilu bilo ravnatelju zvrševati, s prigledom (kontrolno) vred, ki je združen z njimi, predenejo na namestnega ravnatelja, da se torej naslednja uradna dejanja iz ravnateljevega področja odločajo ter novosistemiziranemu namestnemu ravnatelju odkazujejo, namreč:

Pisanje položno-nakazne knjige (§. 6), primerjanje kvitiranih položnih prošenj z dotičnimi postavki v položni knjigi, kakor tudi pretehtovanje in reševanje položnih naznanil po določbah §. 24 v navodilu;

podpisovanje prejemnih potrdil o sprejetih hranilih (§. 26), prevzemanje vseh denarnih pisem, katera po c. kr. pošti in od Dunajskih oblastev dohajajo na Dunajska sodišča; daljšnje ravnanje z njimi po določilih §. 27, in čutje nad tem, da se vsa položna naznanila in denarna pisma vroče pristojnim sodiščem (§§. 26 in 27); presojanje, je li poslano hranilo po določilih §. 28 odstopiti sodišču;

pažnja na prevodne pristavke na položene v hrambo vrednostne papirje, in primerjanje prevedenih (indosiranih) vrednostnih papirjev po njih vsoti z dotičnimi postavki položne knjige (§. 29); naposled zaveza ali odgovor za popolnost položno-nakazne knjige in prejemnega dnevnika (§. 57).

Zadnjič naj namestni ravnatelj, kadar bi ravnatelj zbolel ali zaradi druge kake ovire ne mogel, poleg odkazanih si dolžnosti prevzame voditev hranilnega urada, a kadar bi on sam zbolel ali kakó zadržan bil, naj ravnatelj sam namesto njega dela.

Glaser s. r.

Pretis s. r.

Mercandin s. r.

95.

Ukaz ministerstva za poljedelstvo od 11. junija 1874,

o katerim se razglasuje z najvišjo odloko od 25. maja 1874 odobreno ustanovilo (statut) c. kr. vinorejskega in ovočarskega ali sadjerejskega (oenologičnega in pomologičnega) učilišča v Klosterneuburgu.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z najvišjo odloko od 25. maja 1874 izvolilo napravo državnega učilišča za vinarstvo in ovočarstvo ali sadjerejo v Klosterneuburgu najmilostljiveje dopustiti in naslednje ustanovilo za c. kr. vinorejsko in ovočarsko učilišče odobriti.

Chlumecky s. r.

U s t a n o v í l o

c. kr. vinorejskega in ovočarskega učilišča v Klosterneuburgu.

(Odobreno z najvišjo odloko od 25. maja 1874).

Namen zavoda in razvrstilo nauka.

§. 1.

C. kr. vinorejsko in ovočarsko učilišče v Klosterneuburgu ima ta namen, da na podlogi omike dosežene v spodnjem razdelku kake splošne srednje šole (spodnje realke, spodnjega gimnazija, realnega gimnazija) daje pouk in navod:

- a) v vinarstvu, v pripravljanji vina in ravnanji z vinom, — po čemer se mladeniči bodo zlasti za kletarje, vinogradarje ali za nižje učitelje vinorejstva, po tem za obhodne učitelje izobraževali, kakor tudi za trgovino z vinom in za umno gospodarjenje z večjimi vinogradi izučavali;

b) v ovočarstvu, t. j. ravnanji sadnega drevja, — po čemer se bodo vrtniki ovočarji, obhodni učitelji ovočarstva ali sadjerejstva, učitelji za ravnanje sadnega drevja na zemljedelskih (kmetijskih) šolah izobraževali, kakor tudi prihodnji posestniki večjih sadnih vrtov izučavali, kako jim bode umno gospodariti z njimi.

§. 2.

Z ozirom na te namene razdeljuje se strokovni nauk na dva razdelka: vino-rejski in ovočarski.

§. 3.

Stroke občno omiko deléče in podlogo dajóče se učé obema razdelkoma vkupno, glavne stroke nasproti v vsakem posebej.

§. 4.

V enem in drugem obeh razdelkov je nauk porazdeljen med tri leta takó, da stroke podlogo dajóče idejo pred glavnimi strokami, a stroke občno omiko deléče v primerni razvrstitvi vse tri letne tečaje spremljajo.

Konec vsakega šolskega leta prihajajo šest tednov trpéče glavne počitnice (ferije).

Učna tvarina je ta le:

A. Vкупne učebe (lekcije).

I. Stroke občno omiko dajóče.

1. Nauk in slovstvo nemškega, morebiti tudi laškega in francozkega jezika.
2. Zemljepis in statistika.
3. Narodno gospodarstvo.
4. Risanje, sosebno lég ali položajev, listov in plodov (sadox).
5. Knjigovodstvo.
6. Posedno in pogodbeno pravo po avstrijskih postavah ali zakonih.

Dalje kot dobrovoljna stroka:

Kaligrafija (lepopisje).

II. Stroke podlogo dajóče.

1. Elementarna matematika.
2. Geometrija s poljemerstvom in nivelovanje.
3. Mehanika in strojoznanstvo (nauk o mašinah).
4. Fizika in klimatologija (nauk o podnebji).
5. Kemija.
6. Mineralogija (rudninstvo).
7. Kamenje- in zemljeznanstvo.
8. Rastlinstvo.
9. Enciklopedija kmetijstva.
10. Živalstvo, s posebnim ozirom na živali vinstvu in sadjerejstvu škodljive in koristne.

B. Učbe v vsakem razdelku posebni.

I. Za vinorejski razdelek.

1. Kemija in fizijologija vinske trte (trsa, vinske loze).
2. Nauk trtnih vrst ali sort in ampolografija (grozdopisje).
3. Vinorejstvo ali vinarstvo (izbor, obdelovanje in gnojenje tal, naprava novih in ravnanje starejših vinogradov, dela v trtnem sadišči ali semenišči, obrezovanje in zarezanje trt, bolezni in sovražniki ali škodljivci vinske trte, razširjanje vinstva).
4. Trgatev, maščenje ali tlačenje, kletarstvo.
5. Vinska kemija, preiskovanje vina, bolezni vina.
6. Postranski pridelki pri vinstvu in pripravljanji vina.
7. Posebno knjigovodstvo in izračun dohodkov.
8. Vinska trgovina ali kupčija.

Za učbami (lekcijami) prihajajo na vrsto navodi v trtnem sadišči, v poskusnem vinogradu in v poskusni kleti, kakor tudi razkroji (analize) vin in mikroskopične vaje v laboratoriji zavoda, naposled izgredi (ekskursije).

II. Za ovočarski razdelek.

1. Kemija in fizijologija sadnih rastlin.
2. Nauk o vrstah in sortah.
3. Ovočarstvo ali sadjerejstvo (izbor zemljišča ali tal za sadje, razmnožitev sort, sadišče drevesno, napravljanje vrtov sadovnjakov, ravnanje ali goja sadnih dreves in rastlin, bolezni in škodljivci sadnih rastlin, razširjanje ovočarstva).
4. Reja oblikovnih dreves ali rédnikov (zareja oblikovnega drevja, naprava vrtov z rédniki ali špalirji, goja oblikovnikov, goja sadnih dreves v loncih, ovočarske silnice ali kurilnice).
5. Ravnanje z ovočjem ali sadjem (obiratev in hranjenje sadja, preiskovanje sadja, poraba, tudi žganje, sušenje in veljenje i. t. d.)
6. Posebno knjigovodstvo in izračun dohodka.
7. Trgovina s sadjem.

Za učbami prihajajo navodi v drevesnem sadišči in na pomologičnem vrtu, kakor tudi analitična in mikroskopična dela v zavodovem laboratoriji, naposled izgredi.

§. 5.

Kar se tiče učil, ima ta zavod vinorejsko in ovočarsko knjižnico, strokovne zbirke, kemijsk in mikroskopičen laboratorij, poskusno klet, in pa obdelovalna zemljišča, ki jih Klosterneuburška opatija po določnem dogovoru daje zavodu na razpolog, namreč: trtno sadišče, poskusen vinograd in pa vinograd za različne vrste izpodrejanja, en vrt sadovnjak in drevesno sadišče. Vrhi tega odprti so zavodu zaradi demonstracij prostrani opatijski vinogradi in opatijske kleti.

§. 6.

Učé pa:

- a) Ravnatelj (ob enem učitelj ene izmed obeh glavnih strok, namreč, vinorejske ali ovočarske);

- b) učitelji, namreč: en učitelj za drugi glavni predmet, en učitelj za kemijsko-fizijologične stroke, en učitelj za prirodopisne stroke;
- c) trije demonstratorji (trtnik, vrtnik in kletar);
- d) pomočni učitelji za stroke občno omiko dajoče, katere je po potrebi časno postavljati.

Tanje se to določa po splošnem učnem črteži, in po urokazniku; prvega postavlja ministerstvo poljedelstva, drugega pa učiteljstvo.

Sprejemanje, dolžnosti in pravice učéćih se.

§. 7.

Učence sprejemlje ravnateljstvo o začetku vsakega leta, in to vselej o začetku meseca oktobra.

§. 8.

Kar se jih uči na tem zavodu, so ali učenci ali pa obiskovalci.

§. 9.

Kdor hoče biti sprejet za učenca, mora

1. izkazati z državnoveljavno svedočbo, da je vsaj z zadostnim napredkom dovršil katero občno srednjo šolo (spodnji gimnazij, spodnjo realko ali realni gimnazij);

2. izkazati, da je že poprej pol leta najmanj baval se z vinstvom, oziroma sadjerejstvom;

3. prinesiti izrecílo očetovo ali varhovo (jerobovo), da privoljuje v učencev pristop, in da prevzema troške, ki jih njega učenje in vzdrževanje na zavodu prizadene.

Ako ministerstvo poljedelstva odobri, sme se ad 1 omenjeni izkaz odpustiti ter vstop za učenca dovoliti na podlogi sprejemne preskušnje, pri kateri preskuševanec dokaže, da ima sploh toliko omike, kolikor se je dosega po dovršbi občne srednje šole.

Ako učenci drugih kmetijskih srednjih šol, ki so že najmanj 1. leto take šole z zadostnim uspehom dovršili, dokažejo, kar se pod 3 zahteva, in če so poprej najmanj pol leta vadili se v vinstvu ali ovočarstvu, dopuščeno jim je vstopiti kot učenci v II. leto vinorejske ali ovočarske strokovne šole, ako z ene na drugo šolo prestopijo takó, da vmes nij daljšega presledka, nego so navadne počitnice.

§. 10.

Kdor nij usposobljen (kvalificiran) za učenca, tega sme ravnateljstvo sprejeti v zavod kot obiskovalca, ako izkaže, da ima posebne znanosti v vinstvu ali ovočarstvu in da je izpolnil najmanj 15. leto svoje dobe. Ali obiskovalci nimajo pravice, biti oproščeni od učnine in uživati kako državno štipendijo, niti se bode pri poučevanju gledalo na-nje, koliko je kateri izomikan, marveč uči naj se tako, kakor bodo učenci po svoji omiki lahko umeli.

§. 11.

Samostalnim, zrelejšim možém, kateri bi radi poslušali samo nekatere učbe, ne želéč odhodnega svedočila, sme ravnatelj, dovprašavši dotične učitelje, kot g o s t o m dopustiti obiskovanje posameznih učeb; vendar pa število k uči pripuščenih gostov ne sme presegati polovice učéčih se v dotičnem letu.

§. 12.

Ti, ki se učé na zavodu, so v razmeru do njega vnanji (eksternisti), t. j. morajo oni sami skrbeti za preskrbo in stanovanje; ali ravnateljstvo naj jim vendar pomaga najti kako pripravno mesto.

§. 13.

Vsi, kar se jih uči na zavodu, dolžni so npravito (lepo) in spodobno vesti se ter izpolnjevati, kar ukažejo ravnatelj in učitelji, in kar določuje vstrahovalni (disciplinarni) red.

§. 14.

Učnino je naprej v dveh enakih pololetninah plačevati v učiliščno blagajnico. Učnine je tako za učence, kakor za obiskovalce 60 goldinarjev na leto.

Za porabo aparatov in potrošnih reči pri analitičnih in mikroskopičnih vajah nij opraviti posebne pristojbine.

Za pol leta vplačana učnina se samo tedaj vračuje, in to samo do polovice, če kdo izstopi, predno izteče prva polovica dotičnega pol leta, in če je sam popl-noma nekriv, da mora izstopiti, in če res drugače biti ne more.

§. 15.

Učenci, ki izkažejo, da so brez imenja, in da dobro napredujejo v naukih, ter predložé dotične svedočbe, smejo se oprostiti učnine in sicer ali cele ali do polovice.

Ministerstvo za poljedelstvo določa o tem po nasvetu učiteljstva.

Preskušnje in njih nasledek.

§. 16.

Konec vsakega semestra naj se vsi učenci podvržejo iz zapovedanih učnih predmetov ustni in pismeni preskušnji, na katere podlogi jim se izdá svedočba (izpričevalo) o napredku.

Samo taki, kateri so pri preskušnji vsaj z zadostnim uspehom obstali, smejo pomakniti se v višji letni tečaj svoje strokovne šole.

Na konci III. letnega tečaja tako ene kakor druge izmed obeh strokovnih šol biva zadnja preskušnja o vseh v treh letnih tečajih tiste strokovne šole učenih predmetih, kateri se morajo podvreči vsi učenci tega letnega tečaja.

Ako jo kateri vsaj z zadostnim uspehom opravi, izdà mu ravnateljstvo odhodno svedočbo; v drugem slučaju pa učenec dobode samo dotično svedočbo o napredku.

Ravnanje ali vodítev učilišča.

§. 17.

C. kr. vinorejsko in ovočarsko učilišče v Klosterneuburgu stoji pod ministerstvom poljedelstva.

§. 18.

Neposredstveno vodi to učilišče ravnatelj (direktor), kateri zastopa zavod proti vnanjemu svetu ter je ministerstvu poljedelstva odgovoren za delanost učilišča v didaktičnem, disciplinarnem in ekonomičnem obziru.

Pisarniške, blagajniške in računske poslove opravlja ali ravnatelj sam ali pod njegovo odgovornostjo kateri izmed stalnih učiteljev.

Kadar bi ravnatelj kakó zadržan bil, dela namesto njega po činu najstarejši učitelj [§. 6, lit. b)].

§. 19.

Ravnatelj in vsi stalni učitelji zavoda [§. 6, lit. a)] so skup učiteljstvo, katerega dolžnost je, najmanj enkrat na mesec sniti sè, posvetovati se o šolskih rečeh, pri tem posebno na očesu imeti blagotvorno sodelovanje vseh nauk ter sklepati o predmetih, kateri spadajo v njegovo področje.

Zapisnike o takih sejah je polagati pred ministerstvo za poljedelstvo.

§. 20.

Ravnatelj stoji na šesti činovni stopinji ter vleče tri tisoč goldinarjev plače s postavnim dejalnostnim prikladom. Imenuje ga Njegovo Veličanstvo cesar.

Drugi trije stalni učitelji, namreč za ovočarsko, oziroma vinorejsko glavno stroko, po tem za kemijsko-fizijologične in prirodoepisne stroke stojé na osmi činovni stopinji, dobivajo po tisoč šest sto goldinarjev plače s postavnim dejalnostnim prikladom vred ter bivajo imenovani po ministerstvu poljedelstva.

Plača ravnateljeva in vsakega izmed gori omenjenih treh učiteljev povišuje se po vsakih petih letih do 25. leta take službe vštevno vselej za 200 goldinarjev (peteroletni priklad).

Ako bode kateri učitelj odkod pozvan, smejo mu se dovoliti tudi večji prejemki in druge koristi.

Tri demonstratorje, in to trtnika, vrtnika in kletarja imenuje tudi na predlog ravnateljstva ministerstvo poljedelstva. Oni so na enajsti činovni stopinji ter dobivajo vsak po osem sto goldinarjev plače s postavnim dejalnostnim prikladom, po tem peteroletne priklade po 100 goldinarjev do vštevno 25. službenega leta.

Pomočne učitelje za stroke občno omiko dajóče, kolikor bi jih bilo potreba, postavlja ministerstvo poljedelstva na predlog učiteljstva.

Uradovnega služabnika, kateri vleče 400 goldinarjev plače s postavnim dejalnostnim prikladom vred, imenuje ministerstvo poljedelstva po predlogu ravnateljstva.

§. 21.

Posebno službeno navodilo, katero izdà ministerstvo poljedelstva, uravnjuje poslovanje ravnateljstva in učiteljstva.

96.

Razglas finančnega ministerstva od 19. junija 1874,

da se je mala colnija na kolodvoru v Gradku opustila.

Mala colnija II. razreda na kolodvoru v Gradku se je s poslednjim dnem meseca maja 1874 opustila.

Prigledovanje prihajajočih in odhajajočih železnocestnih vlakov, katero se je do zdaj ondi zvrševalo, se je ob enem izročilo finančno-stražnemu oddelku v Gradku (Grottau), a pobiranje potrošnine Hrastavskemu davkovnemu uradu.

Pretis s. r.

